

ศูนย์อนามัยที่ 10 เชียงใหม่

HEALTH PROMOTION CENTER REGION 10

ผลการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม รอบ 9

เดือน ประจำปี 2557

เขตบริการสุขภาพที่ 1 ล้านนา

โทร. 053-272740, 053-276856 โทรสาร 053-274014, 053-818938

<http://hpc10anaimai.moph.go.th>

สุขภาพดี
เริ่มต้นที่นี่

กลไกระดับเขต : กลุ่มเด็กปฐมวัย (0 -5 ปี) และสตรี

Service plan MCH : กรม → เขต → จังหวัด → อำเภอ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ชม.	มฮ.	ลพ.	ลป.	ชร.	พย.	พร.	นน.	เขต
ร.พ.สายใยรักแห่งครอบครัว ระดับทอง	ร้อยละ 95	32	71.43	100	100	100	100	100	100	80.61 (79/98 รพ.)
ตำบลนมแม่เพื่อสายใยรักแห่ง ครอบครัว	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 (44 แห่ง)	2	9	10	4	2	5	2	3	37 (84%)
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ แห่งชาติ (HPHNQC)	จำนวน 1 แห่ง	1	-	-	-	-	-	-	-	1

งานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กปฐมวัย (0 -5 ปี) และสตรี

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง?

ตั้งครรภ์ในวัยรุ่นไม่พึงประสงค์
บางชนเผ่า

หญิง
ตั้งครรภ์

- ทำงานต่างจังหวัด/
นิคมอุตสาหกรรม
- ขาดความตระหนัก

ภูมิ
ประเทศ

- พื้นที่สูง ห่างไกล

ระบบ
บริการ

- ไม่มีบริการ **ANC** ใน
บาง รพ.สต
- **Package** คลอด รพ.
เอกชน เริ่มที่ **3** เดือน

ระบบข้อมูลฝากท้องกับคลอด คนละ รพ.

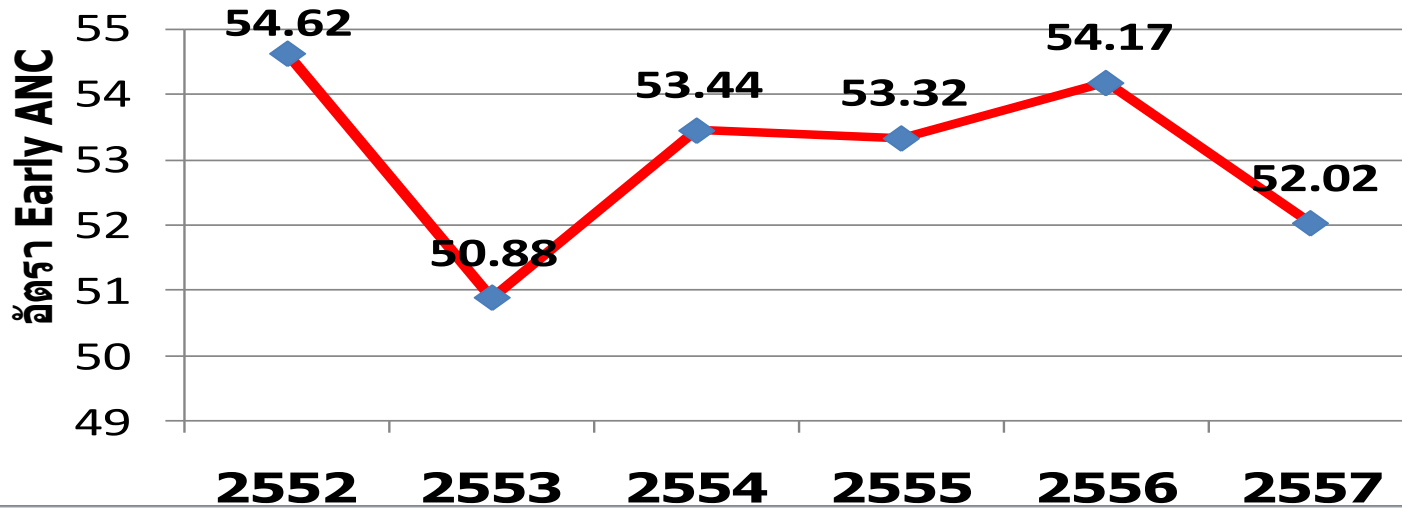
DATA Center ยังไม่สมบูรณ์

ปัญหาในหญิง ตั้งครรภ์

- ฝากครรภ์ช้า **52.02 %**
- ฝากครรภ์ไม่ครบตาม
เกณฑ์ (พะเยา,แพร่,
น่าน, แม่ฮ่องสอน)
เขต 65.62%

อัตราหญิงตั้งครรภ์ ฝากครรภ์ ≤ 12 wk. (เป้าหมาย ร้อยละ 60)

ข้อเสนอแนะ

รพ.

- ค้นหาหญิงตั้งครรภ์รายใหม่
- เฝ้าระวังโดย อสม.
- ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้
- ใช้มาตรการทางสังคม
- วิเคราะห์ข้อมูล ในรายอำเภอ ค้นหากลุ่มเสี่ยง ที่มาฝากครรภ์ช้า
- รพ.สต. ประเมินความเสี่ยง ให้สมุดบันทึกสุขภาพ แม่และเด็กและนัดตรวจเลือดต่อที่ รพ.

จังหวัด

- พัฒนาศักยภาพเครือข่ายในชุมชน อสม. แกนนำ ชมรมต่าง ๆ
- การฝากครรภ์ เขตเมืองให้ขอข้อมูลกับคลินิก รพ.เอกชน และให้นำสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก แจกที่คลินิก รพ.เอกชนเพื่อเก็บข้อมูล ความครอบคลุม

ร้อยละของบริการ ANC คุณภาพ (เป้าหมาย ไม่น้อยกว่า 70)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ชม.	มส.	ลพ.	ลป.	ชร.	พย.	พร.	นน.	เขต
ร้อยละของบริการ ANC คุณภาพ	ไม่น้อยกว่า 70	70.83	100	88	100	100	OP	85.70	100	83.67

ประเด็นที่ดำเนินการยังไม่ครอบคลุม

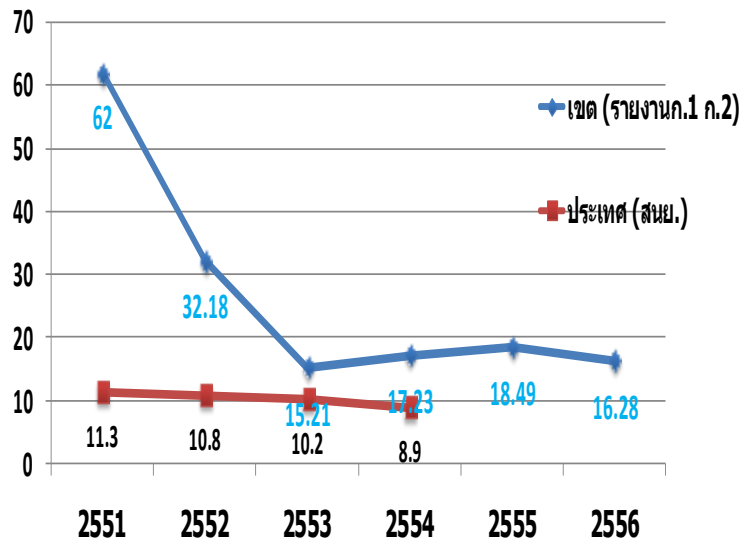
- มีการคัดกรองความเสี่ยงของหญิงตั้งครรภ์ มีการตรวจและบันทึก แต่**ขาดการให้คำแนะนำ และดูแล case** เสี่ยงเป็นรายบุคคล
- ขาดการ**ประเมินความเครียด**และการให้คำแนะนำ
- ขาดการให้ความรู้ใน**ด้านอาหาร** และการประเมินพฤติกรรมการบริโภค
- หญิงตั้งครรภ์ไม่ได้รับ**ยาเม็ดเสริมไอโอดีน**

เกณฑ์ประเมินความเสี่ยงของหญิงตั้งครรภ์ เมื่อมาฝากครรภ์ครั้งแรก (จากบันทึกประวัติ)

ข้อ	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ไม่มี	มี
	ประวัติอดีต		
1.	เคยมีทารกตายในครรภ์หรือเสียชีวิตแรกเกิด (1 เดือนแรก)		
2.	เคยแท้ง 3 ครั้ง ติดต่อกันหรือมากกว่าติดต่อกัน		
3.	เคยคลอดบุตรน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม		
4.	เคยคลอดบุตรน้ำหนักมากกว่า 4,000 กรัม		
5.	เคยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเพราะความดันโลหิตสูงระหว่างตั้งครรภ์หรือครรภ์เป็นพิษ		
6.	เคยผ่าตัดอวัยวะภายในระบบสืบพันธุ์ เช่น เนื้องอกมดลูก, ผ่าตัดปากมดลูก, ผูกปากมดลูก ฯลฯ		
	ประวัติปัจจุบัน		
7.	ครรภ์แฝด		
8.	อายุ < 17 ปี (นับถึง EDC)		
9.	อายุ > 35 ปี (นับถึง EDC)		
10.	Rh Negative		
11.	เลือดออกทางช่องคลอด		
12.	มีก้อนในอุ้งเชิงกราน		
13.	ความดันโลหิต Diastolic ≥ 90 mmHg		
14.	โรคเบาหวาน		
15.	โรคไต		
16.	โรคหัวใจ		
17.	ติดยาเสพติด ติดสุรา		
18.	โรคภัยไข้เจ็บอื่นๆ เช่น โรคหอบหืด วัณโรค SLE ฯลฯ (โปรดระบุ).....		

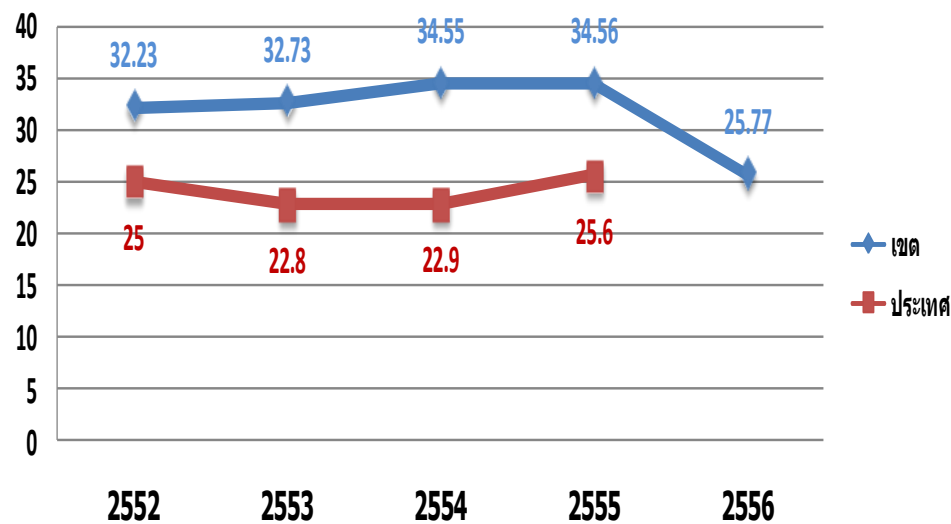
ข้อมูลจากการประเมินรับรอง รพ.สายใยรักแห่งครอบครัว ปี 2557

อัตราส่วนมารดาตาย เป้าหมาย ไม่เกิน 15:100,000 การเกิดมีชีพ

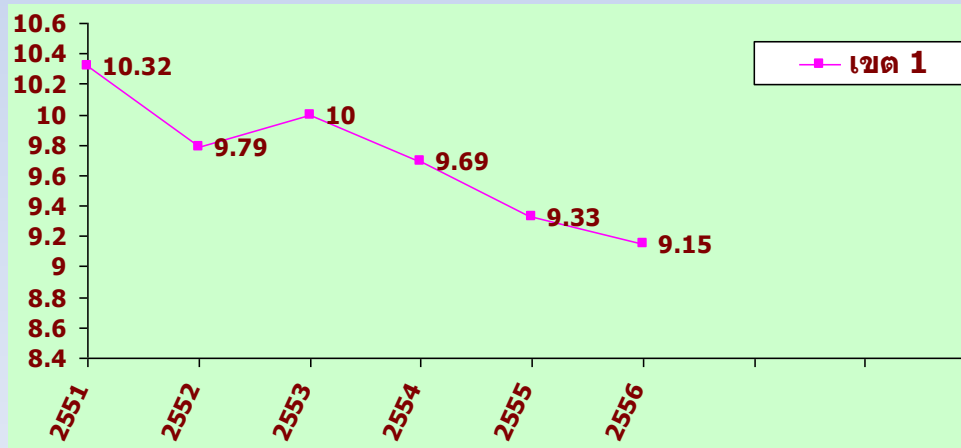

- **แม่ตาย** ปี 57 1 ราย
(เขต 2.5 :1 แสน LB)
- **BA** (ปี 57 : เขต 30.22)
เชียงใหม่ 38.06 ลำปาง 26.7
แม่ฮ่องสอน 29.25 เชียงราย 28.14
- **LBW** สูงทุกจังหวัด

ทารกแรกเกิดขาดออกซิเจน (Birth Asphyxia; BA) เป้าหมาย ไม่เกิน 25 : 1,000 การเกิดมีชีพ

อัตราทารกแรกเกิดน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (เป้าหมาย ไม่เกินร้อยละ 7) เขตฯ 1 ระหว่างปี 2551 – 2556

ข้อมูลจากรายงานแม่และเด็กเขตฯ1 ปี 2553-2557

ปัญหาพัฒนาการในเด็กปฐมวัย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ชม.	มส.	ลพ.	ลป.	ชร.	พย.	พร.	นน.	เขต
ร้อยละของเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย	ไม่น้อยกว่า 85	99.01	99.47	89.04	99.29	93.14	99.80	98.79	79.61	96.08
เด็ก 0-5 ปี ได้รับการตรวจพัฒนาการตามวัย	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80	99.67	90.12	93.83	94.99	93.58	21.66	92.91	97.65	85.57

กระทรวง/ กรม	ช่วงเปลี่ยนผ่าน วิธีเก็บข้อมูล เดิม : เก็บในเด็ก 0 – 5 ปี ใหม่ : กลุ่มอายุ 9 – 18 – 30 - 42 mo.
กระทรวง/ กรม	Flow chart การเฝ้าระวังพัฒนาการใน WCC เริ่มต้นด้วย อนามัย 55 - TDSI
เขต 1 เครื่องมือ หลากหลาย	โครงการ LCDIP ทั้ง 8 จว. ติดตามพัฒนาการใน BA LBW ใช้ LCDSI – TDSI 145 ข้อ – TDSI 654 ข้อ นาร่องในกลุ่มปกติ : บางอำเภอ ใช้ DSPM - DAIM

ร้อยละของบริการ WCC คุณภาพ (เป้าหมายไม่น้อยกว่า 70)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ชม.	มส.	ลพ.	ลป.	ชร.	พย.	พร.	นน.	เขต
ร้อยละของ WCC คุณภาพ	ไม่น้อยกว่า 70	8.33	100	100	100	100	OP	87.5	100	69.07

คุณภาพของบริการคลินิกเด็กดี

- ส่วนใหญ่จะเปิดบริการเพียง **1 วันต่อเดือน** โดยเฉพาะระดับ **รพ.สต.**
- เน้นการ**ฉีดวัคซีน**เป็นหลัก
- กิจกรรมอื่นยังทำได้ไม่ครอบคลุม เช่น การตรวจพัฒนาการ การประเมินภาวะโภชนาการ การตรวจฟัน เป็นต้น
- ไม่มีการจ่ายยาแนะนำเสริมธาตุเหล็ก ในบางแห่ง

ข้อเสนอแนะ :

- จัดระบบบริการคลินิกเด็กดี
- อย่างน้อย **1 วันต่อสัปดาห์ (รพช.) 2 วันต่อเดือน (รพ.สต)** หรือมีสัดส่วน**ผู้ให้บริการ : ผู้รับบริการไม่เกิน 1 : 10-15**
- แยกตามกลุ่มอายุที่ใกล้เคียงกัน
- พัฒนาคุณภาพบริการคลินิกเด็กดีให้ได้มาตรฐาน ฝ้าระวังและ**จัดการความเสี่ยงต่อสุขภาพเด็กเป็นรายบุคคล**

ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ ร้อยละ 70

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ชม.	มส.	ลพ.	ลป.	ชร.	พย.	พร.	นน.	เขต
ร้อยละศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ (ศูนย์เด็กเล็กน่ายุ่ระดับดีและดีมาก)	ร้อยละ 70	78.14	31.54	33.85	51.9	68.91	86.02	94.29	42.88	63.57
จำนวนศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านมาตรฐานคุณภาพ		454	41	44	164	379	203	165	129	1579
จำนวนศูนย์เด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด		581	177	141	316	550	236	175	308	2484

ปัญหาคุณภาพในศูนย์เด็กเล็ก

ปัญหาด้านบริหารจัดการ

แนวทางแก้ไข

- ด้านการจัดสิ่งแวดลอม
- ปัญหาด้านครู ผู้ดูแลเด็กไม่เพียงพอ
- ปัญหาคุณภาพการดูแลเด็กปฐมวัยใน สพด.
- พบปัญหาพื้นนํ้านมผุ

- ผู้ประเมินมีความเข้าใจในเกณฑ์ไม่ตรงกัน
- ขาดการบูรณาการงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (พม. สธ. ศธ.)
- ความซ้ำซ้อนของมาตรฐานการ (ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ ศูนย์เด็กปลอดโรค ศูนย์เด็กเล็ก อปท. สมศ.)

- จัดทำแผนงานบูรณาการพัฒนาศูนย์เด็กร่วมกันทุกภาคส่วน
- ถ่ายทอดชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน
- พัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็ก
- นิเทศติดตามและประเมินรับรองมาตรฐาน ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ

งานส่งเสริมสุขภาพวัยเรียน

ผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร

ปีงบประมาณ	เป้าหมาย ตัวชี้วัด กพร.(แห่ง)	ผลการดำเนินงาน (แห่ง)	ร้อยละ
2551	1	1	100
2552	3	4	133.33
2553	4	4	100
2554	5	5	100
2555	10	8	80.00
2556	16	6	37.50
2557	27	8	29.63
รวมสะสม 7 ปี	66	36	54.55

ปัญหา-อุปสรรค

- การปรับเกณฑ์มาตรการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร ใหม่ (ครั้งที่ 3) ปี 2557
- งบประมาณสูง

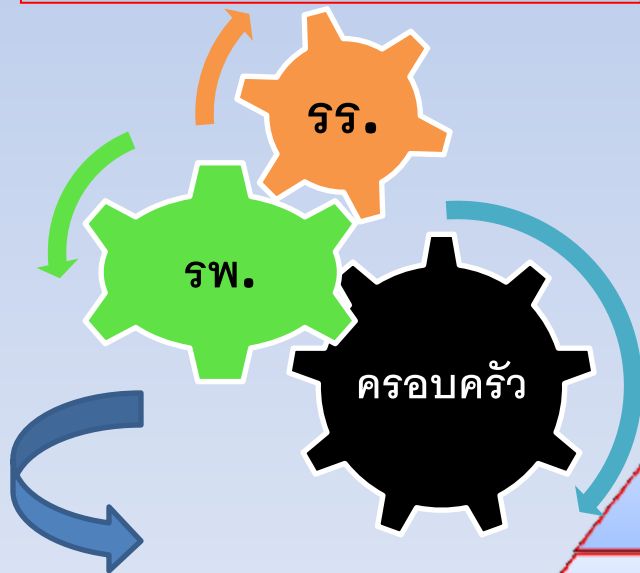
แนวทางแก้ไขปัญหา

- เร่งรัดการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในทุกระดับ ครอบคลุมทุกโรงเรียนและทุกสังกัด
- สนับสนุนงบประมาณ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ชม.	มส.	ลพ.	ลป.	ชร.	พย.	พร.	นน.	เขต
โรงเรียนปลอดน้ำอัดลม (ควบคุมน้ำหวานและขนมกรุบกรอบ)	ไม่เกินร้อยละ 75	94.7	96.9	99.1	89.8	97.2	97.2	93.7	99.4	96.0

ร้อยละ	ชม	ลพ	ลป	มส	ชร	พย	พร	นน	เขต
เด็กนร.มีภาวะอ้วน ไม่เกิน ร้อยละ15	7.4	10.4	8.5	4.6	5.4	5.6	4.3	3.3	6.3
เด็ก (6-12 ปี) มี ส่วนสูงระดับดีและ รูปร่างสมส่วน	82.3	OP	85	OP	69.6	87.35	OP	56.08	

ขาดการดูแล ที่เชื่อมโยง
ระหว่าง รร. กับครอบครัว

ชุมชน ต้องถื่น

ปัญหา

ภาวะอ้วน
= 6.3

ไม่สามารถดึงข้อมูล
จาก 43 แพ้ม เป็นราย
โรงเรียน/อำเภอได้

ไม่สามารถบันทึกข้อมูลได้ตาม
เวลาที่กำหนด

ความน่าเชื่อถือและมาตรฐาน
ของเครื่องชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง

ขาดการจัดการ
กลุ่มเสี่ยงต่ออ้วน

กลไกหลักของการดำเนินงานในระดับจังหวัด
ทุกจังหวัดมีการดำเนินการตามนโยบายการให้บริการที่เป็นมิตรกับวัยรุ่น (YFHS)

เป้าหมาย	จำนวน รพ. ทั้งหมด	จำนวน รพ.ที่ ผ่านเกณฑ์การ ประเมิน	จำนวน รพ.ที่ เสนอขอรับ การประเมินใน ปี 2557
ร้อยละ 40	97	31 (31.96%)	32 (32.99%)

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ชม.	มส.	ลพ.	ลป.	ชร.	พย.	พร.	นน.	เขต
อำเภอที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์อำเภออนามัยการเจริญพันธุ์	ร้อยละ 40	0	14.29	15.38	รอประเมิน	17.65	42.86	รอประเมิน	รอประเมิน	
ร้อยละของการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นอายุ 15 - 19 ปี	ร้อยละ 10	รายงานรอบ 12 เดือน								

อัตราคลอดในมารดา อายุ 15-19 ปี (ไม่เกิน 50 : 1 พัน ปชก.)

จังหวัด	เป้าหมาย ประชากร	อัตราการ คลอด	อัตรา
เชียงใหม่	59,387	2,742	46.17
ลำปาง	-	-	28.02
ลำพูน	12,757	437	34.25
แม่ฮ่องสอน	9,320	513	55.05 **
เชียงราย	41,164	447	10.85
พะเยา	31,852	610	19.43
น่าน	17,100	593	34.68
แพร่	31,124	352	11.31

**** จังหวัดที่มีอัตราคลอดเกินค่าเป้าหมาย
ข้อมูลจากการตรวจราชการรอบ 1 / 57**

ปัญหา / ข้อเสนอแนะ

1.วัฒนธรรมชนเผ่าที่มีการแต่งงานเร็ว

เสนอแนะ : ควรติดตามผล ภาวะแทรกซ้อนจากการคลอด เพื่อใช้เป็นข้อมูล ประกอบการให้ความรู้ แก่ชุมชนเป้าหมาย

2.ในจังหวัดที่มีอัตราการคลอดสูงกว่าเป้าหมาย

เสนอแนะ : ควรวิเคราะห์ แยกกลุ่มเป้าหมาย ตาม ภูมิลำเนาของผู้ที่มาคลอด เพื่อแก้ปัญหาให้ตรงพื้นที่

- แยกชนเผ่า กับ ชนพื้นราบ

3.ปัญหาการเข้าถึงบริการของกลุ่มวัยรุ่น วัยรุ่นเข้ามาใช้บริการน้อย

เสนอแนะ : ควรปรับกลยุทธ์ ในการให้บริการในเชิงรับและเชิงรุก ไม่ stigma

- เน้นการประชาสัมพันธ์ ที่หลากหลายช่องทาง social media line facebook ส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายเข้ามาใช้บริการมากขึ้น

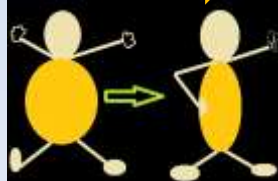
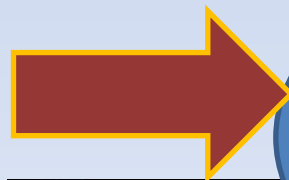

งานโภชนาการ DPAC

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ชม.	ลพ	ลป.	มส.	ชร.	พย.	แพร่	น่าน	รวม
การดำเนินงานคลินิกปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ (DPAC) ตามเกณฑ์การประเมินของกรมอนามัย - รพศ., รพท., รพช.	ร้อยละ 100	70.83	100	100	100	100	100	100	100	92.78
- รพ.สต.	ร้อยละ 60	34.83	100	100	50.70	80.00	100	12.77	100	69.66
ศูนย์การเรียนรู้องค์กรต้นแบบไร้พุง	จว.ละ 2 แห่ง(ใหม่) 16 แห่ง	2	2	2	2	2	2	2	2	16

ปัญหาที่พบ
เกณฑ์การประเมิน
การดำเนินงานคลินิก
ไร้พุง (DPAC)

1. ควรแยกเกณฑ์ประเมิน รพศ., รพท., รพช. กับ รพ สต
2. ส่วนกลางควรมีการบูรณาการงานที่เกี่ยวข้องให้มีความเชื่อมโยง

งานส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มวัยสูงอายุ

KPI	ชม	ลพ	ลป	มส	ชร	พย	แพร์	น่าน	เขต
พัฒนาทักษะกายใจ (ร้อยละ 80)	71.67	89.13	89.20	72.30	89.42	96	50.01	89.75	79.05
ตำบล ผ่านเกณฑ์ LTC (ร้อยละ 25)	OP	25.49	OP	10.86	14.4	36.67	OP	OP	-
ฐานข้อมูล ADL, ข้อมูล โรคเรื้อรัง, สุขภาพฟัน, ภาวะซึมเศร้า, ภาวะสมอง เสื่อม และภาวะเข้าเสื่อม	100	27.45	100	63.3	95.34	98.95	100	91.06	64.90
ตัวชี้วัดเฉพาะเขต 1									

- ทุกจังหวัดมีการดำเนินงานตามนโยบาย ตำบล LTC
- มีการเก็บข้อมูลผู้สูงอายุ ADL แต่ข้อมูลโรคเรื้อรัง ภาวะซึมเศร้า เข้าเสื่อม สมองเสื่อม ยังดำเนินการคัดกรองได้ไม่สมบูรณ์

งานทันตสาธารณสุข

ตัวชี้วัด / ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน ปี 2557								
	ชม.	ลพ.	ลป.	มส.	ชร.	พย.	พร.	นน.	เขต
ร้อยละของ รพ.สต. / ศสม. ที่ให้บริการสุขภาพช่องปากที่มีคุณภาพ (ไม่น้อยกว่า 45.0)	74.81	43.06	41.96	34.72	41.47	42.71	55.83	50.41	51.85
เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ได้รับการตรวจช่องปาก (ไม่น้อยกว่า 70)	56.00	47.29	99.21	อยู่ระหว่างดำเนินการ	39.60	45.79	99.29	58.53	63.67
เด็กปฐมวัยมีปัญหาฟันน้ำนมผุ (ไม่เกินร้อยละ 57)	46.30	50.84	57.7	50.20	65.12	38.90	45.50	47.80	50.30
เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ที่มีความเสี่ยงฟันผุ ได้รับการทาฟลูออไรด์วาร์นิช (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50)	25.00	16.79	9.35	อยู่ระหว่างดำเนินการ	17.86	45.79	34.78	41.9	27.35

งานทันตสาธารณสุข (ต่อ)

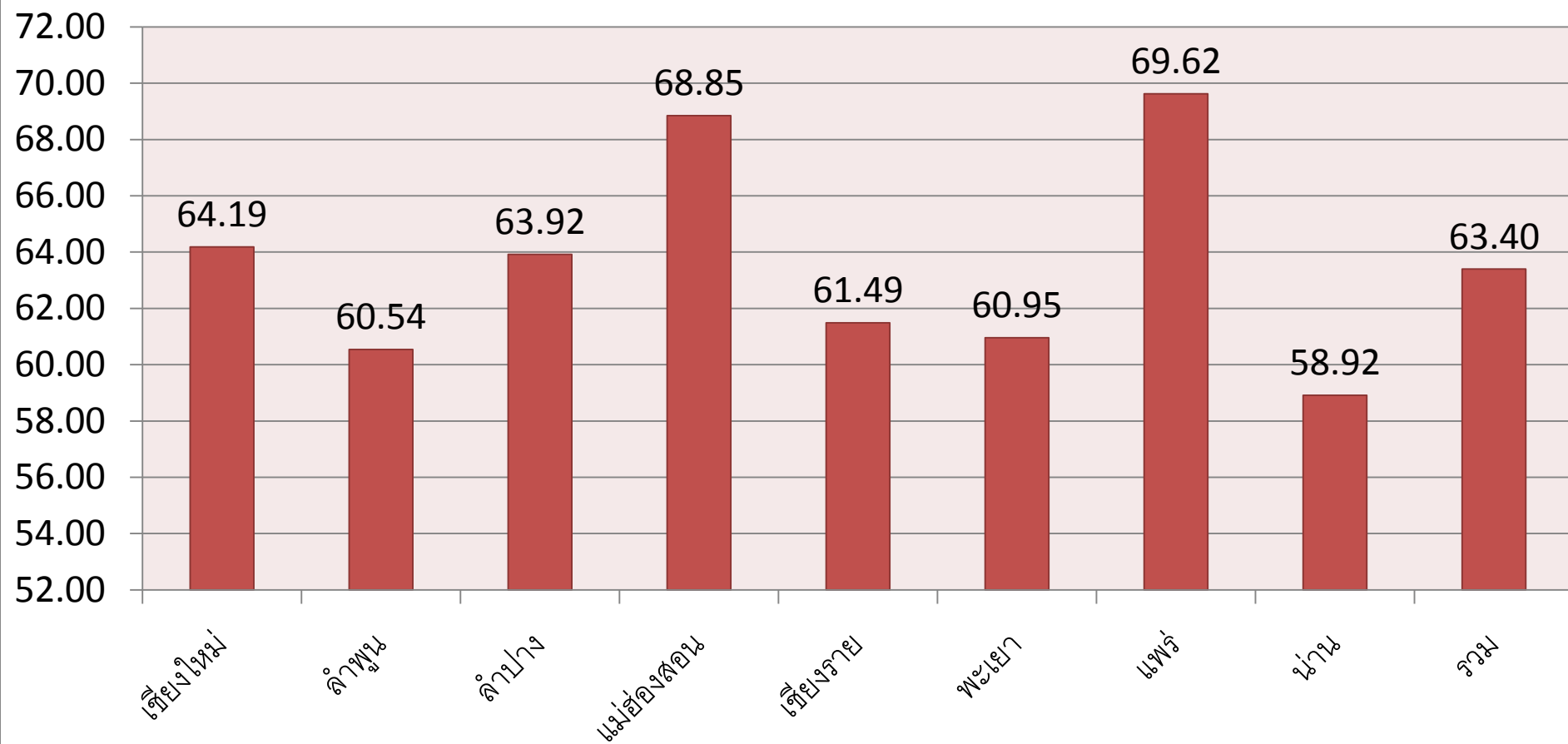

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ชม.	มส.	ลพ.	ลป.	ชร.	พย.	พร.	นน.	เขต
ผู้สูงอายุและ ก่อนวัยสูงอายุ ได้รับฟันเทียม พระราชทาน	จำนวน 35,000 ราย (เขต 3,895 ราย)	682	187	333	43	241	387	146	308	2,327
จำนวนหน่วย บริการ จัดบริการ ส่งเสริมป้องกัน โรคในช่อง ปากผู้สูงอายุ	จำนวน 76 แห่ง	25	11	60	NA	NA	96	NA	NA	NA

งานพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม

มูลฝอยติดเชื้อได้รับการจัดการอย่างถูกสุขลักษณะ
เป้าหมาย ร้อยละ 80

งานพัฒนาโรงพยาบาลสังกัด สป.สธ. ให้มีระบบอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน 4 ด้าน

จังหวัด	รพ.สังกัด สป.สธ.	เป้าหมาย 30%	ผลการ ดำเนินงาน
เชียงใหม่	24	7	-
แม่ฮ่องสอน	7	2	1
ลำพูน	8	2	2
ลำปาง	13	4	1
เชียงราย	17	5	-
พะเยา	7	2	2
แพร่	8	2	-
น่าน	15	5	8
รวม	99	29	14

ปัญหา-อุปสรรค

เกณฑ์มาตรฐานของระบบ
อนามัยสิ่งแวดล้อมในรพ. มี
รายละเอียดค่อนข้างมาก
เกณฑ์ค่อนข้างสูง รพ.
ดำเนินการได้ไม่ครบ

คิดเป็นร้อยละ 48.27
ของค่าเป้าหมาย

ส่วนกลางควรมีโครงการให้การสนับสนุน หรือพัฒนาศักยภาพ
องค์ความรู้ ทั้งบุคลากรและวิชาการของผู้รับผิดชอบโรงพยาบาล
และผู้รับผิดชอบระดับจังหวัด

สະหวัดดีเจ้า

<http://hpc10.anamai.moph.go.th>